

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

www.uidder.org • Temmuz 2008 • No:4

Zamlara, İşsizliğe, İş Saatlerinin Yükseltilmesine Karşı Mücadeleye!

Patronların has temsilcisi AKP hükümetinin zam yağmuru durmuyor. Yapılan zamlar ile işçi kitleleri sefaletle sürükleniyor ve geçim sıkıntısı iyiden iyiye artıyor. Patronlar ise peş peşe kârlarını açıklıyorlar. Rakamlar patronların servetine servet kattığının ispatıdır. Patronların kârları yükselirken işçi ve emekçi halk giderek yoksullaşiyor. Her şeyi üreten işçiler, ama ürettiğine öylece uzaktan bakan da işçiler. Milyonlarca işçi işsiz, yoksul ve yarı aç durumda! Kimilerinin kursağına bir kaşık sıcak çorba bile girmiyor.

Elektrikten doğalgaza, sudan ulaşıma, tuzdan bibere her şeyin, ama her şeyin fiyatına zam geliyor. AKP hükümeti elektrik zammını otomatığe bağlamış durumda, yani üç ayda bir zam gelecek. Sadece geçen ay elektriğe yapılan zam oranı %23, yılbaşından bu yana yapılan toplam zam ise %50'yi bulmuş durumda. Gıda fiyatları ise almış başını gidiyor. Bir kilo pirincin fiyatı 5 YTL'ye ulaşmış bulunuyor. Yani asgari ücret alan bir işçi günde 3 kilo pirince alın teri döküyor. İşçiler sofralarına kırmızı et koyamıyorlardı, şimdi buna tavuk ve balığı da eklemek gerek. İşçi aileleri en temel besin maddelerinden mahrum yaşıyorlar. Öyle ki kalitesiz ve ucuz ürünleri dahi alamaz hale gelmiş bulunuyoruz. Buna rağmen mutfak masrafları iki, hatta üç katına çıktı.

İşçileri sadece açlığa değil, evlere de hapsedmek istiyorlar. Ulaşım yapılan zamlar yüzünden bıraktık tatili, pikniğe ve denize bile gidemiyoruz. İstanbul'un bir yakasından öteki yakasına geçmek için bir günlük yevmiyemizi gözden çıkarmak gerekiyor. Geçen ay sessiz sedasız mavi karta, akbile ve biletlere zam yapıldı. Son altı ay içerisinde işçi ve emekçilerin en çok tükettiği ekmeğe dahi üç kez üst üste zam yapıldı. Altı ay önce 25 Ykr olan ekmeğin 85 Ykr'a (eski parayla 850 bin lira) çıkarıldı. İşçilerin oturdukları mahallelerdeki ortalama ev kiralari 500 YTL'nin üstünde. Bir işçinin bir aylık ücreti çoğu kez yalnızca oturduğu evin kirasını ödemeye bile yetmiyor. Peki, her şey zamlanırken, aynı şekilde işçilerin ücretleri de zamlanıyor mu?

Elbette ki hayır! Asgari ücret yerinde sayarken, toplu iş sözleşmelerinde patronlar sıfır zam dayatıyorlar. 1 Temmuzda asgari ücretin günlüğüne 73 Ykr zam yapıldı. Bu "çok iyi zam"la asgari ücretlinin aylığı 435 YTL'den 457

YTL'ye çıkarılmış oldu. Çalışma Bakanı Faruk Çelik gözleminizin içine baka baka biz işçilerle alay ediyor. Bakan şöyle diyor: "Asgari ücrete çok iyi bir zam yaptık"! Öylesine büyük bir zam ki, her gün bir ekmeğe almaya dahi yetmiyor.

Toplu iş sözleşmelerinde de durum farklı değildir. Patronlar önce sıfır zam dayattılar, işçilerden gelen tepkiler üzerine bunu geriye çektiler. Ama alay edercesine, bu kez de %5'i geçmeyen zamlar dayattılar. Ne yazık ki, birçok işyerinde işçiler mücadele etmeye hazır olmasına rağmen sendika bürokratları işçileri sattılar. Toplu iş sözleşmeleri işçilerin aleyhine ve patronların çıkarına bağlandı. Satış sözleşmesine tepki gösteren işçiler ise patron-sendika işbirliğiyle ya işten atıldı ya da atılmakla tehdit edildi. Ama bu durumun böyle gitmeyeceği, işçilerin daha fazla boyun eğmeyeceği de açığa çıkmış bulunuyor.

Her şeye zam yapılıyor, ücretlerimiz yerinde sayıyor, ama iş saatleri uzuyor, açlık ve yoksulluk artıyor, işsizlik oranları giderek büyüyor. İstatistik Kurumuna göre işsizlik oranı %11'i geçmiş bulunuyor. Ekonomik krizi bahane eden patronlar önümüzdeki dönemde on binlerce işçiyi işten çıkartacaklar. Milyonlarca işçinin işsiz kalması, açlıktan kırılması ve yoksulluk içinde kıvrılması burjuva devletin de patronların da umurunda değildir. Patronlar sınıfı sadece ama sadece kâr etmeye bakıyor ve dünyanın tüm nimetlerinden istedikleri gibi faydalıyor. Bırakın patronların kendilerini, kedilerinin ve köpeklerinin günlük masrafı bile bir işçinin aylık ücretini misliyle aşmaktadır.

Sağanak zam yağmuru biz işçileri vuruyor. İşsizlik kırbağı bizim sırtımızda şaklatılıyor. Üç kuruşluk asgari ücrete mahkûm edilen biziz. Bizi açlığa, işsizliğe, yoksulluğa mahkûm eden, patronlar sınıfı ve onların kapitalist düzenidir. Zamları durdurmanın, ücretleri artırmanın ve iş saatlerini düşürmenin tek yolu örgütlü mücadeleden geçmektedir. İşçi sınıfı örgütlü mücadeleye katılmadıkça, işyerlerinden başlayarak mücadeleyi mahallelere ve meydanlara doğru taşımadıkça saldırılar geri püskürtülemez. Yeni kazanımlar elde edilemez. O halde zamlara, işsizliğe, açlığa, yoksulluğa, iş saatlerinin yükseltilmesine ve kapitalist sömürü düzenine karşı mücadeleye! ■

Sendikal Yasaklar Mücadeleyle Aşılır!

İşçi sınıfının en temel hakkı olan sendika, toplu sözleşme ve grev hakkı üzerindeki yasaklar sürüyor. 12 Eylül faşizminin bir ürünü olan sendikal haklar üzerindeki yasaklar, 28 yıldır işçi hareketine büyük bir darbe vuruyor. Bu gerici yasalar sayesinde işçi sınıfının eli kolu bağlı tutuluyor ve patronlar sınıfına geniş haklar tanınıyor. İşçi ve emekçilerden oy alarak hükümete gelen partilerin hiçbirisi sendikal haklar üzerindeki yasalara dokunmaya cüret edemiyor.

Sendikal haklar üzerindeki baskıcı yasakları kaldırıp Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve AB standartlarına kavuşturacak düzenlemeler yapmayı vaat eden AKP hükümeti de somut bir adım atmıyor. Uluslararası düzenlemelere uymak adına yapılan kanun tasarısı meclisin tozlu raflarında bekletiliyor. Patronlar lehine bir gecede değişen onca yasaya rağmen sendikalar yasasındaki bu ayak diremeler bize sürpriz gelmemeli. İşçiler lehine oldukça yetersiz düzenlemeler içeren yasa tasarısı ana hatları ile şu maddeleri kapsıyor:

- %10'luk işkolu barajı kaldırılıyor fakat işyeri barajı korunuyor.
- Sendikaya üyelik ve istifada noter şartı kaldırılıyor.
- Sendikaya üyelik yaşı 16'dan 15'e iniyor.
- Bağımsız sendikaların sözleşme yapma yetkisi, en az 80 bin üyesi olan konfederasyonlardan birine üyelik şartına bağlanıyor.
- Yasada tanımlanan işkolu sayısı 28'den 19'a düşürülüyor.
- Genel grev, dayanışma grevi, hak grevi üzerindeki yasaklar sürüyor.
- Grev yerinde, "bu işyerinde grev var" pankartı dışında işçilerin taleplerini dile getiren döviz ve pankart bulunulması yasağının ihlali durumunda ağır para cezaları öngörülüyor.
- Kamu emekçilerinin toplu sözleşme hakkı gasp edilmeye devam ediyor.
- Devlet sendikaların iş işleyişlerine müdahale etmeye devam ediyor. Üstelik tüzüğe aykırılık bahanesiyle sendikalar kapatılmakla tehdit ediliyor.
- Emeklilerin ve gençlerin sendikalaşması önündeki yasaklar sürüyor.

Kısaca özetlediğimiz tüm bu maddeler, bir kısım olumlu değişikliklere rağmen yasakçı zihniyetin yeniden tescillenmesi anlamına geliyor. Örgütlü mücadelenin önünde yer alması gereken sendikalar ise burjuvazinin gerici hamlelerine karşı mücadeleden kaçıyorlar. İşçilerin ortak mücadele örgütleri olan sendikaların tepesine çöreklenmiş bürokrasi artık sökülüp atılması gereken ur haline gelmiş bulunuyor. Elbette bunu başaracak olan, sendikalarda mücadele verecek olan bilinçli işçilerdir.

Uzun yıllardır işçi sınıfının sendikal hakları ve örgütlülüğü kan kaybediyor. Hak gaspları ve işten atılmalar büyüyor. Düşük ücret, uzun ve ağır çalışma koşulları işçi sınıfının belini büküyor. Elimizde kalan son haklara da patronlar sınıfı azgınca saldırmaktan çekinmiyor. Verilen mücadeleler baskı ve engellemelerle karşılaşılıyor. Patronlar sınıfı işçi sınıfının örgütlerini dağıtmak ve yasal kazanımlarını yok etmek istiyorlar.

İşçi sınıfının örgütlülüğüne, birliğine ve mücadelesine vurulmuş prangaları söküp atmanın bir tek çaresi var, mücadele etmek. Burjuvazinin emrindeki tuzu kuru partilerden işçiler lehine düzenlemeler beklememeliyiz. Sınıf mücadelesi tarihi gösteriyor ki, elde edilen hakları kaptırmanın ve yeni haklar elde etmenin tek yolu birleşmek ve mücadele etmektir. Örgütlü olduğumuzda en olmaz denilen yasaları dahi değiştirebileceğimizi ve haklarımızı genişletebileceğimizi göreceğiz. Şunu unutmamalıyız: sendikal yasaklar mücadele edersek aşılır! ■

Belediye İşçileri Greve Hazırlanıyor

İstanbul'un birçok belediyesinde işçiler greve hazırlanıyorlar. Şimdiden Eyüp, Eminönü, Beyoğlu gibi belediyelerin kapılarına grev kararı asıldı. Belediye işçileri çalışma koşullarının iyileştirilmesini ve ücretlerinin geçimlerini sağlayabilecekleri bir seviyeye yükseltilmesini istiyorlar.

Belediye işçilerini Genel-İş, Belediye-İş ve Hizmet-İş sendikaları temsil ediyor. Belediyelerde yeni dönem toplu sözleşme görüşmeleri yılbaşından bu yana sürüyor. Sözleşmelerin tıkanmasının nedeni belediyelerin işçi sınıfının haklarına yönelik baskıcı tutumlarıdır. Seçim vaatlerinin yalan olduğunu ve kasalarda biriken paraların kimlere gittiğini toplu sözleşme süreçleri açığa çıkarıyor. Haklarımızı almak için vaatlere değil mücadeleye ihtiyacımız var!

İşçiler düzenledikleri basın açıklamalarında, elektrik, su, ekmek, doğalgaz ve gıda ürünlerine yapılan zam kadar, ücretlerine de zam yapılmasını istediklerini dile getiriyorlar. Ayrıca, sendika temsilcilerinin haklarının ihlal edilmemesini, gece çalışmalarında ek mesai ücreti verilmesini, iş yükünün ağırlaşması nedeniyle yeni işçi alımları yapılmasını talep ediyorlar. Belediyeler, birçok bölümü taşeron şirketlere devrederek sendikal örgütlülüğü parçalamaya çalışıyorlar. İşçiler taşeron

sistemine de karşı çıkıyorlar.

Belediye işçileri yol, su, imar, kanalizasyon, çevre temizliği, park düzenlemesi gibi birçok işte çalışıyorlar ve sağlıklı bir şekilde çalışmak ve insanca yaşamak için mücadele veriyorlar. Ancak işçilerin taleplerini ve grev kararını sermaye medyası bugüne değin çarpıtarak aktardı. Greve toplumsal desteği azaltmak için, karalama yönlü bir propaganda kampanyası yürüttü. Belediye işçileri yaptıkları basın açıklamalarında hizmetlerin aksamasına neden

olanın kendileri ve grev olmadığını, belediyelerin olumsuz tavrı olduğunu dile getiriyorlar.

Patronlar sınıfı ve onların devleti, sağlık, emeklilik ve asgari ücret gibi konularda sadece belediye işçilerine değil sınıfımızın bütününe yönelik bir saldırı kampanyası yürütüyor. Haklarımız, ücretlerimiz ve kazanımlarımız elimizden alınıyor. Hükümetler ve bürokratlar takımı "kriz bizi etkilemez, ekonomimiz çok iyi" diyerek toz pembe tablolar çiziyorlar, ama iğneden ipliğe her şeye zam geliyor, yaşam koşulları ağırlaşıyor, iş saatleri uzuyor. Burjuva devletin, hükümetlerin ve belediye yönetimlerinin bu kadar saldırganlaşmasının nedeni, karşılarında mücadele eden bir işçi sınıfı bulmamasıdır. Haklarımızı kaybetmemek ve yeni haklar elde edebilmek için mücadele etmeliyiz. Belediye işçilerinin mücadelesi bu bakımdan önemlidir. Onların taleplerini kabul ettirmesi tüm işçilere moral olacaktır. Bu bakımdan belediye işçilerinin haklı taleplerini desteklemeli, onların yanında olmalı, sınıf dayanışmasını büyütmeli ve onların kazanması için çalışmalıyız. Belediye işçilerinin de basın açıklamalarında sık sık haykırdığı gibi, **kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!** ■

Tega Patronunun Yasadışı Uygulamaları Devam Ediyor

■ Ankara'dan ÜİD-DER üyesi bir işçi

Ankara Sincan Organize Sanayi bölgesinde, Tega Mühendislikte 7 Şubat günü başlayan grev 4 ayı aşkın süredir devam ediyor. Tega grevi süresince yaşananlar, '80 sonrası işçi sınıfının elinden alınan hakların, patronlar sınıfının işçiyi azgın sömürsünde elini nasıl rahatlattığının pek çok örneğini gösterdi.

Tega işçisi ilk toplu sözleşme sürecinde anlaşma sağlanamaması sonucu greve çıktı ve grevin 3. gününden itibaren işveren fabrikada yasadışı işçi çalıştırmaya başladı. İşçiler bunun üzerine aynı gün fabrika önünde toplanıp bu durumu protesto ettiler. Patronun yaptığı yasadışı uygulamaya rağmen, fabrika önünde toplanan işçiler jandarma tarafından gözaltına alındı ve haklarında yasal işlem başlatıldı. Greve çıkmış bir işyerinde işçi çalıştıran işveren değil, onuruyla, hak arama mücadelesi vermek, emeğine, ekmeğine sahip çıkmak için greve çıkmış olan işçiler TC mahkemelerinde yargılanmaya başladılar.

Bundan sonra gelişen süreçte işveren yasalara aykırı olmasına rağmen grevdeki 71 işçiyi işten attı. Açılan davalar sonucu kazanılmış olan "işçilerin greve çıkmadan önce çalıştığı günler için hak ettiği ücretleri" ödemedi. Grevdeki işçilerle tek tek görüşmeler yapmaya çalışarak, aileleriyle görüşerek, telefonlarına mesaj çekerek, maaşların yattığı banka aracılığıyla maddi olarak sıkıştırarak, moral bozukluğu yaratmaya çalıştı. Sincan Organize Sanayi bölgesinde, Tega işçilerinin çok yüksek oranlarda ücret artışı istedikleri, kendisini zor durumda bıraktıkları, makinelere zarar verdikleri gibi yalan haberler yaydı. İşverenin bu girişimleri Birleşik Metal-İş sendikası tarafından tespit edildi ve çeşitli yasal mercilere suç duyurusunda bulunuldu. Fakat defalar-

ca yapılan başvurulara hiçbir cevap gelmedi.

Tega grevinde yaşananlar, hak arama mücadelesi veren tüm işçilerin hiç de uzak olmadığı şeyler. İşyerlerimizde, fabrikalarımızda giriştiğimiz en küçük bir örgütlenme çabası, işverenin kulağına gittiğinde hiçbir gerekçe gösterilmeden ya da sudan sebeplerle işten çıkarıyoruz. Tega grevi sürecinde yaşananlar bize asıl gerçeği tekrar hatırlatmalı; Türkiye'de işçilerin sendikali olarak çalışma, sendikal mücadele verme ve grev haklarını kullanabilmeleri 12 Eylül yasalarıyla neredeyse imkânsız hale getirilmiştir. Bugün grev dendiğinde işçiler genellikle ücret sorununu düşünüyorlar. Fakat grev çok çeşitli anlamlarda kavranmalıdır. Geçmişte Türkiye'de de siyasal grevler, genel grevler vb. kapsamında grevler yapılmış ve ciddi başarılar elde edilmiştir. Fakat bugün birçok işkolunda greve çıkılmasının bile yasak olduğu, sendikal mücadelede yüksek barajlar uygulandığı bir ortamda, var olan hakların uygulanmasında dahi işçi sınıfının önünde pek çok engel vardır. Böyle bir zamanda işçi sınıfı, mücadelesini ekonomik mücadele ile sınırlandırmamalı, mevcut yasaları değiştirmek için de mücadele vermelidir.

Bugün patronlar sınıfının pek çok konuda işçilere göre avantajlı olduğu ortada olan bir gerçektir. Ama bu durumu tersine çevirecek güç işçi sınıfının birliğinde, cesaretinde ve onu ezene karşı biriktirdiği öfkesindedir. Yeter ki örgütlenip bunun farkına varsın. Tega işverenin de, diğer tüm patronların da bu yaptıklarının hesabını sormak, biz işçilerin ellerinde. Bu hesabı soracak bizden başka bir güç de yok.

Sendikal, siyasal tüm yasaklara karşı örgütlen, örgütle, mücadele et! ■

Tega grevi sürecinde yaşananlar bize asıl gerçeği tekrar hatırlatmalı; Türkiye'de işçilerin sendikali olarak çalışma, sendikal mücadele verme ve grev haklarını kullanabilmeleri 12 Eylül yasalarıyla neredeyse imkânsız hale getirilmiştir.

E-Kart Grevine Uluslararası Destek

Gebze Organize Sanayi Bölgesinde Eczacıbaşı'nın fabrikalarından biri olan E-Kart'ta 19 işçinin 16 Haziranda başlattığı grev sürüyor. Basın-İş sendikası, E-Kart grevci işçileri, Almanya VERDİ sendikası ve UNI (Uluslararası Sendikalar Ağı) temsilcileri, grevin 15. gününde yaptıkları basın açıklamasıyla "Greve gösterilen dayanışma ve destekle grevi sonuna kadar götüreceğiz" dediler.

Basın açıklamasına Rotopak işçileri, grevdeki TÜMTİS Unilever işçileri ve ÜİD-DER'li işçiler de katıldı. Basın-İş sendikası genel başkanı Yakup Akkaya, grevi her türlü baskıya karşı kararlılıkla sürdüreceklerini ifade etti. Akkaya "UNI Grafik, VERDİ ve Giesecke&Devrient'te çalışan arkadaşlarımız da bugün bizlere destek vermek üzere buradalar. Grevimize uluslararası ölçekte destek var. ... Bugün grevin 15. günündeyiz, ilk günkü gibi sürüyor grevimiz" dedi.

Almanya VERDİ sendikası adına söz alan Peter de greve destek vereceklerini ve dünya ölçeğinde dayanışmanın önemini vurguladı. Peter, "Bizim mücadelemiz haklıdır. Eczacıbaşı'nın Alman ortağı olan Giesecke tüm dünyadaki işçilerin sırtından büyük paralar kazanıyor. Fakat burada yaptıkları uygulama hayret verici. Düşük ücret ödeniyor, sendika hakkı tanınmıyor, adeta işçileri mezarda yaşamaya sürüklüyorlar. Münih'teki işçilere bu grevi anlatacağız ve destek vereceğiz. Grevin kazanılması için her desteği vereceğiz. Kapitalizm nasıl globalleşiyorsa biz de işçi sınıfı ola-

rak, sendikalar olarak global dayanışmayı sağlamalıyız" diyerek konuşmasını bitirdi.

UNI adına Rusya'dan gelen sendika temsilcisi Olga ise şunları söyledi: "İstanbul'un bu sıcaklığı altında, zor şartlar altında grev ve dayanışma büyüyor. UNI olarak grevin yanındayız. Bugün yaptığımız görüşmede bir sonuç çıkmadı, fakat mücadelemizin uluslararası destekle ortaklaşması bugünü anlamlı kıldı."

Yapılan açıklamaları tüm işçiler "E-Kart İşçisi Yalnız Değildir" sloganıyla desteklediler. E-Kart grevinin kazanılması için gösterilen destek grevci işçilere büyük moral sağladı. Çoğunluğu ilk kez greve çıkan işçiler, iki grup halinde sabah akşam nöbet yerlerinden ayrılmıyorlar. Onlar henüz greve katılmayan, çalışan, baskı gören ve kimi vaatlerle çalıştırılmaya zorlanan işçi arkadaşlarını ikna etmek için çabalıyorlar. Örgütsüz tek bir işyeri bırakmayıp, kapitalizmi, sömürüyü ve sınıfları yok edene dek mücadelemizi sürdürelim! ■

Acarer Grevi Başarıyla Sonuçlandı

■ Gebze'den bir grup işçi

Birleşik Metal-İş sendikası Gebze şubesinde örgütlü olan Acarer Döküm'de işçiler, saat ücretlerinin düşük olması, patronun ikramiyeleri azaltmaya çalışması ve fazla mesai ücretlerini düşürmek istemesi nedeniyle 25 Aralıkta greve çıkmışlardı. 9 aydır geri adım atmayan Acarer patronu, nihayetinde yenik düştü ve yapılan görüşmelerde 3 ikramiye, fazla mesai ücretlerinin düzeltilmesi, saat ücretlerinin yükseltilmesi konusunda anlaşma sağlanarak grev 186. gününde sona erdi.

ÜİD-DER'li işçiler olarak grev süresince grevdeki işçi kardeşlerimize destek ziyaretleri düzenlemiş, onların grev deneyiminden dersler çıkarmaya çalışmış ve onların mücadelelerine destek sağlamaya çabalamıştık.

Bu grev sınıf dayanışmasının gücü ve Acarer işçileri-

nin kararlılığı ve sabrı sayesinde kazanıldı. Onlar bir kez daha işçi sınıfının kendi gücüne inandığı, kararlılığını koruduğu ve örgütlü bir şekilde mücadele ettiğinde kazanamayacağı hiçbir şeyin olmadığını gösterdiler.

Başta bölgelerimizde yaşananlar olmak üzere tüm grev ve direnişlere sahip çıkalım, bunların birbirleri ile irtibat kurabilmelerine çalışalım, deneyimleri birbirimize aktararak ortak bir bilincin ve ortak bir tutumun geliştirilmesini sağlayalım. Evet burjuva medya biz işçilerden, bizlerin sorunlarından, grev ve direnişlerimizden ya hiç bahsetmiyor ya da kısaca geçiştiriyor. O takdirde bizler de kendi haber ağlarımızı örmeli, sınıf dayanışmasını geliştirerek yaşanan mücadelelere destek sunmalıyız. Unutmamalıyız ki, işçi sınıfı ancak birlikte hareket ettiğinde kazanabilir. ■

Dünya Yerinden Oynar İşçiler Birlik Olsa

Güney Kore'de Grev Dalgası

Güney Kore'deki grev dalgası kapitalist ekonomiyi derinden etkiliyor. Grev dalgası ülkenin en büyük sanayi kuruluşlarında şalterlerin inmesine yol açtı. Her akşam yüzbinlerce işçi artan akaryakıt fiyatlarını, sağlıkta özelleştirme yasa tasarısını ve ABD'den et ithalini protesto için sokaklara dökülüyor. Kapitalistler grev dalgasının milyarlarca dolara varan maliyeti karşısında dehşete düşmüş durumda.

Hükümetin ABD'den et ithalinin yeniden başlatılmasına ilişkin planına karşı küçük çapta protesto gösterileriyle başlayan eylem süreci büyük bir grev dalgasına dönüştü. Geçtiğimiz Aralık ayında ekonomideki sorunları reformlarla çözeceği vaadiyle seçim zaferi kazanan başbakan Lee Myung'un, ulusal sağlık sistemini özelleştirme ve emeklilik yasasında değişiklik yapma planları güçlü ve radikal bir muhalefetle karşılaştı. Başbakanın istifası yönünde işçi sınıfı sesini giderek yükseltiyor. İşçiler başbakanı "Kore'nin Thatcher'ı" olmakla suçluyorlar. Hatırlanacağı üzere 80'li yılların başlarında İngiltere'de neo-liberal politikaları yürürlüğe koyan Thatcher, işçi düşmanlığında sınır tanımamıştı.

Kore Sendikalar Konfederasyonunun 600 bin üyesine eylem çağrısı yapmasının ardından, burjuvaziye ilk darbeyi Kore Kargo ve Ulaştırma İşçileri sendikası vurdu. İkinci darbe inşaat ve makine işçilerinden geldi. Onları metal işçileri ve demiryolu işçileri takip etti. Çimento karan mikserleri kullanan işçilerin greve başlamasıyla, binlerce inşaat şantiyesi sessizliğe gömüldü. Ulaştırma sektöründe yaklaşık 13.500 işçinin 9 Haziranda başlattıkları grev, elektronik fabrikalarını ve demir-çelik sektörünü felce uğrattı. Ülkedeki konteyner taşımacılığının %80'inin gerçekleştiği Busan limanında taşımacılık durdu. Gemiler ne yüklenebiliyor ne de boşaltılabiliyordu. Ülkenin ithalatı ve ihracatı durma noktasına geldi. Sendikada örgütlü işçiler örgütsüz işçilerin grevi kırmasını da başarıyla engelledi.

12-13 Haziran tarihlerinde ise otomotiv sektörünün 4 dev işletmesinde yapılan grev oylamasında işçiler, hükümetin işçi düşmanı politikalarına karşı grev yapma yönünde oy kullandı. Hyundai'de 44 bin, Kia'da 30 bin, Dae-woo'da 10 bin ve Ssangyong'da 5 bin işçinin greve çıkabilmesi için 800 bine yakın üyesi olan Kore Sendikalar Konfederasyonunun üyelerinin %50'sinin grev yönünde oy kullanması gerekiyor. Hyundai'de çalışan bir sendika temsilcisi, yaptığı açıklamada, ABD'den et ithaline karşı olduklarını ancak grev kararının çıkmasında asıl etkenin, hükümetin ulusal sağlık sistemini özelleştirmek istemesi olduğunu belirtiyor. Güney Kore işçi sınıfının üretimden gelen

gücü karşısında, ülkeye "Asya Kaplanı" dedirten büyük burjuvazinin kediye döndüğü aşikâr.

İran'da İşçi Eylemleri

Pars kâğıt fabrikasının grevci 1300 işçisi, 21 Haziranda fabrikanın yönetim binası önünde oturma eylemi yaptı. 3 aydır ücretlerini alamayan işçilerin aileleri eyleme katılmasını diye, devlet, fabrikaya giden yolları ablukaya aldı.

19 Haziranda ise Haft Tapeh şeker kamışı fabrikasının grevdeki 1000 işçisi ve aileleri hükümet karşıtı sloganlar ile yürüyüş yaptılar. "İşçiler ölür ama aşağılanmayı kabul etmez", "Ücret hakkımız gasp edilemez", "İş ve insanca yaşam hakkımızdır" sloganlarının da atıldığı eylem alanında, işçilerin üzerinden rejim muhafızlarının helikopterleri hiç eksik olmadı. Grevdeki işçiler 21 Haziranda da fabrika yönetim binası önünde eylemdeydi. Kapitalist molla rejiminin vurucu gücü "İslami devrim muhafızları" yine işçilerin yürüyüşünü engellemeye çalıştı.

Urumiye kentinde 3000'den fazla tuğla fabrikası işçisinin 10 Haziranda başlayan grevi de devam ediyor. Rejim muhafızlarının grevci işçilere saldırması ile çatışmalar çıktı ve 24 işçi tutuklandı.

Son haftalarda İran'daki pek çok üniversitede de rejim karşıtı boykotlar ve gösteriler gerçekleştiriliyor. Mollalar, çocuklarının eylemlere katılmasını engellemeleri yönünde ailelere baskı uyguluyor. Şii mollaların Sünnilere yönelik ayrımcı politikalar izlemesi de özellikle Sünnilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde tepkiyle karşılanıyor. Geçtiğimiz haftalarda İran'ın güneydoğusunda protesto gösterileri gerçekleşmiş, rejim muhafızları ve polis ile göstericiler arasında çatışmalar yaşanmıştı. Barikat kuran ve ateşler yakan göstericilere devlet güçleri cop, silah ve gaz ile saldırmıştı.

1979'da Şah'ın devrilmesini sağlayan devrimci süreç, mollaların karşı-devrimi ile ezilmişti. Karşı-devrim ile gerileyen halk kitlelerinin muhalefeti, canlanma emareleri göste-

riyor. İşçilerin, öğrencilerin, kadınların ve gençliğin içerisinde isyan duyguları mayalanmaya devam ediyor.

Perulu İşçilerin Mücadelesi

Peru İşçileri Genel Konfederasyonunun “ulusal eylem günü” çağrısına uyan işçi ve emekçiler 11 Temmuz günü tüm ülkede hayatı durdurdular. Başkent Lima’da 50 binden fazla işçinin katıldığı gösteri, Fujimori diktatörlüğünün yıkılmasından bu yana ülkede yapılan en büyük ve güçlü eylem oldu.

11 Temmuzdaki “ulusal eylem günü” ülkede işçi ve emekçilerin son birkaç aydır devam eden mücadelelerinin doruk noktası idi. Bir önceki hafta da Peru Birleşik Eğitim İşçileri Sendikası ülke çapında üyesi olan 300 bin öğretmene grev çağrısı yapmıştı. Hükümetin devlette çalışan öğretmenlerin statüsüyle ilgili bir yasa girişimine ve özelleştirmeye kapı aralayan diğer çabalarına karşı başlatılmış bir grevdi bu. 5 Temmuzdan itibaren ülkenin değişik bölgelerinde her gün öğretmenlerin militan eylemleri görüldü.

Diğer taraftan ülkenin güneyindeki birçok bölgede 48 saatlik genel grev ilan edildi. Bazı bölgelerdeyse ilan edilen grevler süresiz grevlerdi.

Madenciler ve Metal İşçileri Federasyonu eyleme iki günlük grev eşliğinde katıldı. Bakır madenlerinde çalışan madenciler zaten bir ayı aşkın süredir ücret artışı ve madenlerde çalışma güvenliğinin sağlanması talepleri etrafında sert bir mücadele yürütüyorlardı. Bu süreçte çatışmalar sonucu can veren madenciler de oldu.

Bunların yanı sıra ülkedeki köylü örgütleri de hükümetin imzaladığı serbest ticaret anlaşmasına karşı 48 saatlik “tarım grevi” ilan ettiler. Bunun üzerine ülkenin birçok yerinde yollar barikatlar kurularak kesildi.

Peru’da işçi-emekçi kitlelerin son aylardaki mücadelesi, daha önce Ekvador, Bolivya ve Arjantin’de olanları hatırlatıyor. Buralarda da benzer mücadelelerin ardından hükümetler, devlet başkanları devrilmişti. Peru’da daha geçen yıl seçimi kazanmış Garcia yönetimi sallanmaya başlamış bulunuyor. Garcia durumu kontrol altına almak için şimdi devreye orduyu sokuyor, sendikacıları tutuklatıyor. Hükümetin baskılarının sonuç verip vermeyeceği elbette işçilerin örgütlü ve kararlı mücadelelerine bağlı.

İşten Çıkarmalar Hız Kazanıyor

Ekonomik kriz derinleştikçe işten çıkarmalar da hız kazanıyor. Dünya çapında 435 bin işçi çalıştıran Siemens, ilk etapta büyük bölümü Almanya’daki vasıflı işçilerden oluşan 17 bin 200 çalışanını işten çıkaracağını açıkladı. İtalyan UniCredit 9 bin kişiyi, Volvo ise İsveç’teki fabrikalarından başlamak üzere 1200 kişiyi işten atacak.

Özellikle Amerikan şirketleri “krize hazırlık” adı altında en önde koşarak diğerlerine de önderlik ediyorlar. ABD’nin en büyük taşımacılık şirketi United Airlines 950 pilotu işten çıkaracağını duyurdu. Wall Street bankaları şimdiden 83 bin kişiyi kapının önüne koymuş durumdadır. Citigroup, Goldman Sachs, Morgan Stanley gibi dev yatırım bankalarında işten atmalar devam ediyor.

Ford, General Motors ve Chrysler işten çıkarmaların yanı sıra ücretlerde kesintiye gideceklerini de duyurdular. Otomotiv sektöründe son 9 ay içinde ücretler zaten %20 oranında gerilemiş durumda. Resmi rakamlara göre yılın ilk çeyreğinde ABD’de 232 bin kişi işsiz kaldı.

Burjuva ekonomistler işçilere eğer bir işleri varsa ona dört elle sarılmalarını tavsiye ediyorlar. Yani ücretleriniz düşse de, çalışma koşullarınız kötüleşse de sesinizi çıkarmayıp çalışın diyorlar! Oysa çıkmayan her ses, işsizler ordusunun biraz daha büyümesine, sömürünün biraz daha derinleştirilmesine ve patronların kârlarını daha da arttırmalarına hizmet ediyor.

İşten atılan on binlerce işçi, susmanın ve geri adım atmanın işini güvence altına almaya yaramadığını, aksine bir süre sonra işsiz kalmayı garantilediğini bizzat yaşayarak görmektedir. Bunu görmek için işsiz kalmamız gerekmiyor. Susmayalım! Örgütlenerek sesimizi yükseltelim! Sorumlusu biz değiliz, krizin faturası patronlara! ■

İsveç’te 6 Bin Otobüs Şoförü Grevde

■ İsveç’ten bir işçi

İsveç’te otobüs şoförleri, maaşlarının yükseltilmesi, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve iş saatlerinin kısaltılması için grev başlattılar. Bir radyo kanalında susuncunun yönelttiği “greviniz trafiği felç etti, insanlar zor durumda, bu konuda ne düşünüyorsunuz” sorusuna grevci bir işçi şu yanıtı verdi:

“Biz yaşamın bir parçasıyız, bir aileyiz. Bazılarımız haklarını ararken diğerleri zor durumda kalacaklar, ancak onlar da bizim haklı amacımızı anlayacaklar. Yaşam tek yönlü yorumlanamaz, onlar da işçi, bizim çocuklarımız ya da kardeşlerimiz. Amaç daha iyi yaşamak ve yaşatmaktır.”

İşveren 3 yıl için %9,6’lık ücret artışı öneriyor. İşçiler bu artışı kabul etmiyor. Görüşmelere henüz başlanmadı.

Bir okur olarak okumak yetmez, okutmak, duyurmak da gerekir diyerek sizlerle paylaşmak istedim.

İsveç’ten selamlar. ■

“Barış İçin Savaş”

Emperyalist savaşın genişlediği, sivil savaşın iyice arttığı ve sınır ötesi operasyonların hız kazandığı bir dönemden geçiyoruz. Emperyalist-kapitalist güçler dünyamızı kana bulamaya devam ediyorlar. Dünyanın para babaları kendi çıkarları uğruna bir kez daha büyük ölçekli bir savaşta, bizleri kardeşkanı dökmeye çağırıyorlar. Kapitalistler kârlarına kâr katarken, biz işçi ve emekçiler de onların çıkardıkları savaşlarda pisipisine ölüyoruz. Egemenlerin yaydıkları yalanlara inanmamak büyük önem arz ediyor. İşte bu amaçla, ÜİD-DER Tiyatro Kulübünün çocuk oyuncularını haksız ve gerici savaşlara karşı bir oyun hazırladılar. Oyun Barış İçin Savaş adını taşıyor ve işçileri-emekçileri barış için savaşmaya çağırıyordu.

Çocuklar oyun boyunca “insanların neden savaştığını ve barışı dünyamıza getirmek için ne yapılması gerektiğini” anlattılar. Kapitalist toplum daha çocukken elimize verdiği silahlı oyuncularla, kan ve şiddet dolu bilgisayar oyunlarıyla, katliamların normalleştirildiği dizi ve filmlerle savaş düşüncesini kafamızın içine yerleştiriyor. Oyun boyunca bu durum enine boyuna teşhir edildi, bugünkü emperyalist ve haksız savaşların kitlelere nasıl kabul ettirildiği anlatıldı. Hepimizin barış için savaşmamız gerektiğini ve dünyamızda barış için dostluk zinciri örmek gerektiğini de vurguladılar.

Derneğimizin etkinliklerine katılan

doğru dostlar bu ay bir başka oyun daha izlediler: “Köle İbrahim Tuhaf Konuşuyor”. Kış aylarında Esenler ve Gazi temsilciliğimizde sahneye konan oyunumuz, bu ay Aydın ve Gebze temsilcilerimizde de oynandı. Herkesi güldüren, ama insanları düşünmeye de iten bu “işçi tiyatrosu” örneği, tüm dostlarımız tarafından çok beğenildi.

ÜİD-DER'de geçtiğimiz ay yaptığımız ortak faaliyetlerden biri de sınıfımızın mücadelelerini anlatan işçi filmlerini izlemek ve tartışmak oldu. “Demiryolu Devrimi” adlı film zorlu bir sendikalaşma mücadelesini anlatıyordu. Gerçek olaylardan uyarlanan film siyah işçi kardeşlerimizin ABD’de başarıya ulaştırdıkları sendikal mücadeleyi gösteriyordu. Bu film ardından yapılan değerlendirmelerde eğitim, fırın, matbaa ve tekstil işçileri de ÜİD-DER’in militan sınıf sendikacılığını sahiplenmesine verdikleri önem üzerinde durdular.

Ankara Tuzluca'yı da ise deri işçilerinin verdiği mücadeleyi anlatan “Çark” filmi izlendi. İşçi mahallelerinde kapı kapı dolaşarak işçi aileleriyle konuşup, etkinliğimize davet ettik. Deri sektöründe yaşanan mücadeleyi anlatan bu filmi, pek çok sektörden işçi arkadaşlarımızla birlikte izledik. Etkinliklerimize katılan işçi arkadaşlarımız çalışmalarımızın planlı ve örgütlü yürütülmesinden etkilendiklerini dile getirdiler. Sınıfımızın mücadele kültürünü hissettirecek atmosferi solumak, burjuva re-

kabeti yok etmek ortak faaliyetlerimizin doğal bir yansımasıydı.

1 Mayıs Mahallesinde hazırladığımız “Müzik ve Şiir Dinletisi” etkinliğimize ise özellikle genç işçi ve öğrenciler ilgi gösterdi. Devrimci şairlerimizin militan dizeleri ve dillerimizden düşmeyen şarkılarımız, marşlarımız ile ortak bir mücadele ruhu oluştu. Serbest kürsümüzde işçi sınıfının gençleri, yaşanan sorunlara duyarlı olmak ve kurtuluşu örgütlü sınıf mücadelesinde aramak gerektiğini vurguladılar. Halaylarımız ile etkinliğimiz sona ererken, 1 Mayıs Mahallesinde de ÜİD-DER temsilciliğinin açılması için hazırlık faaliyetlerimizi birlikte sürdürme kararı verdi arkadaşlarımız.

ÜİD-DER tüm şubelerinde yaptığı eğitim faaliyetleriyle sınıfımızın tarihsel bilincini canlı tutuyor. Mahallelerde işçi evlerine yaptığı düzenli ziyaretlerle sınıfın sorunlarını tartışıyor. Fabrikalarda işçiler arasında örgütlenmeler yapıyor. Grev ve direniş yerlerini ziyaret ederek mücadeleciler işçilere omuz veriyor. Sömürünün iyice arttığı ve emperyalist savaşın giderek daha da yayıldığı günümüzde ÜİD-DER bir tek çaremiz olduğunu ısrarla vurguluyor: İşçi sınıfı olarak bilinçlenmek ve örgütlenmek! Sınıfımızın örgütlenmesine ve mücadelesine omuz vermek üzere tüm sınıf dostlarımızı derneğimizin etkinliklerine davet ediyoruz. İşçi sınıfı örgütlü ise her şeydir örgütsüz ise hiçbir şey! ■

Örgütlenirse Daha da İlerisine Geçebiliriz!

■ Kartal'dan bir işçi

Geçtiğimiz Pazar günü ÜİD-DER'in Bostancı temsilciliğinde 15-16 Haziran Genel Direnişini anlatan etkinliğe katıldım. Ve şunu anladım ki tarihimizi bilmek, öğrenmek ve öğretmek biz genç kuşakların bu topraklardaki mücadele geleneğini yaşatması ve ilerletmesi açısından oldukça önemli. Bize 15-16 Haziran ruhunu anlattığı ve o günleri öğrettiği için emeği geçen tüm dostlara, ÜİD-DER'e teşekkür ediyorum.

Gördüm ki tarihimiz işçi sınıfının nice şanlı kavgalarına, zaferlerine tanık olmuş. Oysaki bilmediğimiz için hep bir umutsuzluk kaplıyor yüreğimizi. Kendi başımıza kaldığımızda değil dünyada, değil bu topraklarda, kendi fabrikamızda bile, bir gün işçilerin ayaklanıp hakkını almak üzere meydanlara koşacağını hayal dahi edemiyoruz. Ama böy-

lesi günler bundan yıllar önce 1970'te, hem de bu topraklarda yaşanmış. İşçiler patronların yüreğine korku salmış ve patronlar kaçacak delik aramışlar. Bugünün meşhur patronları o gün işçilerin direnişiyile karşılaştıklarında neye uğradıklarını şaşırılmışlar. Her yerde grev çılgınlıkları yükselmiş ve tüm İstanbul işçilerin ayak sesleriyle sallanmış.

Bugünlerden o dönemlere bakmak bir genç olarak benim için de muazzam bir şey. Acaba hayatımız boyunca bir 15-16 Haziran ve hatta daha da ilerisini görebilir miyiz diye soruyorum!? Ve cevabını da biliyorum. Örgütlenirse, daha fazla emek ve çaba harcarsak eğer, o günlerin daha da ilerisine geçer ve altında ezildiğimiz bu sömürü zincirlerini un ufak ederiz. Yeter ki isteyelim. ■

“Köle İbrahim Tuhaf Konuşuyor”

■ Bostancı'dan bir işçi

Bu pazar çocuklar ve ebeveynleri evlerinden büyük bir hevesle çıktılar. Aileleri ile birlikte ÜİD-DER'in İşçi Tiyatrosunu izlemek için Aydınlı Temsilciliğine doğru yola koyuldular. Her biri “başına bir taş düşeceğinden” habersizdi.

Oyunun adı “Köle İbrahim Tuhaf Konuşuyor”du. Başına bir taş düştükten sonra işçi olduğunun, sömürüldüğünün ve birlik olmak gerektiğinin farkına varmıştı köle İbrahim. Öyle ya bu bir oyundu! Ancak bugün ÜİD-DER'de dinlediğimiz işçi sınıfının marşları, şiiirleri, kavga türküleri oyun değildi. Direngen gerçekler yaşamın içinden süzülerek farklı yerden

gelen işçilere ulaşıyordu. Türküleri, marşları söylerken koca bir koro olmuştuk sanki. Tiyatroda oynayanlar bizim gibi işçi kardeşlerimizdi. Samimi, sıcak bir ortamda gerçekler bir bir kulağımızdan bilincimize işliyordu.

ÜİD-DER'li arkadaşlar da, oyundaki gözleri yeni yeni açılmaya başlayan, sömürüye karşı olan köle İbrahim gibi “tuhaf” konuşuyorlardı. Sınıfsız, sömürsüz, savaşırsız bir dünyadan söz ediyorlardı. İşçilerin isterlerse her şeyi yarattıkları gibi yönetebileceklerini de söylüyorlardı. Dünyanın bütün işçileriyle birleştiğimizde koca, güçlü bir sınıf olacağımızı anlatıyorlardı. Burjuvazinin bizlere anlattıkları yalanlara karşılık sınıfımızın gerçeklerini anlatmaya başladıkça, sömürüye karşı mücadele ettikçe, her işçi uyanacak ve patronlar için “tuhaf” konuşuyor olacağız.

O gün, bahçede kurulan çardaklarda işçi arkadaşlarımızın yaptıkları yemekleri yedik, farklı işyerlerinden arkadaşlarla tanıştık. Derneğimizin tiyatro kursuna katılmayan işçi arkadaşlar, kursların ve derneğin biz işçileri ne kadar geliştirdiğini gördüklerinde, kursların yeniden ne zaman başlayacağı konusunda sorular sordular.

ÜİD-DER oldukça, köle İbrahimler olmaması için bilinçsiz işçilerin başına işçi sınıfının doğru fikirleri düşmeye devam edecek. ■

Sizin Çıkar Savaşlarınızda Yokuz

■ Gazi Mahallesinden işsiz bir işçi

İnsanlar sokaklarda aç, işsiz, evsiz. Binlerce insan bu şekilde yaşamaya çalışıyor; ne evleri var, ne işleri, ne de yiyecek ekmekleri var. Uzunca kuyruklar oluşturmuş insanlar, yüzlerce insan sıra bekliyor; bir tas çorba, bir parça ekmek yiyebilmek için. İnsanlar aşıptan yapılmış kaldırımları söküyorlar, soğukta ısınabilmek için. Diğer taraftan ise yiyecekler dökülüyor, ziyan ediliyor sokaklarda. Bütün bu yaşananların bir adı var; KRİZ.

Tüm bunlar ve daha fazlası 1929 krizinde yaşanmış. Başta Amerika olmak üzere İngiltere, İsveç gibi çok sayıda ülkede hayat durmuş; üretim yok, tüketim yok, fabrikalar kapalı. Hükümet açıklama yapıyor, “yapabileceğimiz bir şey yok!” diyor. İnsanları öylece yalnızlığa ve çaresizliğe terk ediyorlar. Bu süreçte çözümler arayan kapitalistler bu krizden ancak savaşla çıkabileceklerini anlıyorlar. Yaklaşık 10 yıl süren hazırlıktan sonra 1939’da 2. paylaşım savaşı

başlıyor. Dünyayı kana bulayacak olan bombaları patlatmaya başlıyorlar. 1945’e dek süren bu paylaşım savaşı korkunç bir kıyım demek. Dünyayı kana bulayan bu savaş milyonlarca yaralı, sakat ve 55 milyon ölümlle sonuçlandı. Savaşlar emekçi kitleler için korkunç bir yıkım ve yoksulluk anlamına gelirken, kapitalistler için tekrardan canlanma demektir.

1929 krizinin insanlara neler yaşattığını ÜİD-DER sayesinde Gazi Temsilciliğinde gösterilen belgeselle görmüş ve öğrenmiş oldum.

Şimdilerde ise dünya, tekrar gün be gün büyüyerek derinleşen bir krizin içine girmiştir. Ve peşinden 3. paylaşım savaşına tutuşacaklar, bizleri de bu savaşta taraf yapmaya çalışacaklar.

Sizin çıkar savaşlarınızda yokuz, kendi sınıf kardeşlerimize silahlarımızı doğrultmayız demek için, silahları sömürücülere çevirmek için mücadele saflarında yerimizi almalıyız.

1 Mayıs Mahallesinde Müzik ve Şiir Dinletisi

■ 1 Mayıs Mahallesinden bir işçi

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği olarak 6 Temmuzda 1 Mayıs Mahallesinde şiir ve müzik dinletisi etkinliğimizi gerçekleştirdik. Nazım Hikmet’in ve Elif Çağlı’nın şiirlerini okuduğumuz etkinliğimizde, marşlarımızı ve türkülerimizi hep beraber coşkuyla söyledik.

Etkinliğimiz öncesinde yaptığımız hazırlık çalışmamıza, mahalleden gelen genç işçi ve öğrenci arkadaşlarımız da el atarak bizlere yardımcı oldular. Etkinliğimize gelenlerin bizleri daha iyi tanıyabilmesi için derneğimizi tanıtan sinevizyon gösterimini izledik. Dernek temsilcimiz konuşmasını yaptıktan sonra güncel politik olayları ele alan kısa sunumlarla birlikte şiir ve müzik dinletimize geçtik. Bu kez ÜİD-DER şiir grubu olarak sadece şiirlerimizi okumadık. Mahalleden gelen ve bizi tanıyan genç işçi arkadaşlarımız da okumak istedikleri şiirleri okudular. Ayrıca müzik grubumuzla birlikte de türküler söylediler.

Katılımcıların çoğu genç işçiler ve öğrencilerdi. Etkinliğimizin ikinci bölümünde yer alan serbest kürsüde özellikle öğrenci arkadaşlar kapitalist eğitim sistemi ile ilgili fikirlerini belirttiler. Bitip tükenmeyen sınavlarla, harç paralarıyla ve okul bittikten sonra yaşadıkları işsizlikle, kapitalizm tarafından nasıl bir cendereye sokulduklarını ve tüm bunlardan kurtulmak için de bilinçlenerek mücadele etmek gerektiğini söylediler. Ayrıca etkinliğimize gelen fırın işçileri de iş koşullarıyla ilgili yaşadıkları sorunlarını dile getirdiler.

Kapitalist sistem biz işçileri bencillığe, açlığa, yoksulluğa, yok olmaya itiyor. Biz işçiler ancak kendi dayanışmamızı ve birliğimizi kurduğumuz sürece kapitalizmin pisliklerinden kurtulabiliriz. ■

Bariş İçin Savaşmak

■ Gazi Mahallesinden bir işçi

28 Haziran Cumartesi günü Gazi Temsilciliğinde ÜİD-DER çocuk tiyatrosunun hazırladığı “Bariş İçin Savaş” oyununu izledik. Oyunu oynayan ilköğretim çağındaki 14 kardeşimiz büyüklerine büyük bir ders verdiler. Oyun bir çocuk oyunu değil, işçi tiyatrosunun güzel bir örneği idi. Çocuklarımız da hepimiz için yakıcı olan bir sorunu tiyatroyla anlatmakta çok başarılıydılar. Savaş gerçeğini bizlere, yüreklerimizi titreterek anlattılar.

Oyun, savaşların patronların kâr hırsı nedeniyle çıktığını ve patronların arasındaki paylaşım kavgası olduğunu anlatıyordu. Patronlar elbette ki bu savaşı sanki bizim savaşımız gibi gösteriyorlar. Bizlere televizyon başında savaşı bir film gibi izletiyorlar. Sanki dünyada başka güzellikler yokmuş gibi çocuklarımızın tertemiz beyinleri savaş oyuncaklarıyla kirletiliyor. Patronların emekçileri nasıl düşünmeyen, sorgulamayan, savaşa bir oyun gibi bakan ve savaşlarda ölen insanlara sadece üzülüp gelecekte kimsenin savaşta ölmemesi için ne yapabilirim demeyen insanlar haline getirdiklerini bir tokat gibi yüzümüze vurdular çocuklar.

Onlar kendileri küçük, yürekleri ise kocaman çocuklar, onlar ÜİD-DER ailesinin çocukları ve patronların paylaşım savaşlarına karşı duyarsız değiller. Ve tüm işçileri de duyarlı olmaya, kendi geleceğimize sahip çıkmaya, işçi sınıfının birliğini sağlayıp tüm haksızlıklara dur demeye davet ettiler. Ben de çocuklarımıza katılıyorum ve diyorum ki: Patronların paylaşım savaşı için ne tek bir kuruş, ne tek bir kurşun, ne tek bir can verelim. Çünkü işçilerin haksız ve emperyalist savaşlardan hiçbir çıkarı yoktur! Çocuklarımızın dediği gibi: KARANLIK SON BULACAK, BARIŞ IŞIĞI ÇOĞALACAK, YETER Kİ SEN DE SAVAŞ, SAVAŞ DA BARIŞ İÇİN....

Emperyalist Savaşlara Hayır! ■

Tersane İşçilerinin “Bekâr Evleri”

■ Aydınli'dan deri ve tersane işçileri

Uzun zamandır ölümleri ile adını sıkça duyduğumuz tersane işçilerinin yaşam koşulları da aynen çalışma koşulları gibi şansa bırakılmış bir durumda. Bizler Aydınli temsilciliğinden ÜİD-DER'li deri ve tersane işçileri olarak, tersane işçilerinin yaşadığı yerleri de sıkça ziyaret ediyoruz. Esenyalı ve İçmeler mahallerinde bulunan ve “bekâr evleri” olarak bilinen kiralık odalarda çoğunlukla İstanbul dışından gelen işçiler kalıyor.

İçmeler'de “bekâr evi” olarak kullanılan bir bina depremde zarar görmüş ve binaya dışardan bakıldığında adeta boş gözüküyor. Ama içeri girdiğinizde katların her odası kiraya verilmiş. Hatta gözünü kâr hırsı bürümüş bina sahibi, mutfağı da bozup kiraya vermekten çekinmemiş. Şırnak'tan gelen bir tersane işçisinin kaldığı odanın kapısını çalıyoruz. Biz buradaki kimi işçilerle tersanelerden tanışıyoruz. Bizi içeri davet ediyor tersane işçileri ve çay söylüyorlar. Ardından hep birlikte sohbete başlıyoruz.

Yaklaşık 10 kişinin kaldığı bu odaya 600 lira ödeniyor. Arada bir misafirleri geldiğinde, ev sahipleri akbaba gibi

hemen tepelerine üşüşüyor, “o da kalacak mı?” diye. Odanın bir kısmını mutfak olarak kullanıyor arkadaşlar. Banyo ortak ve sıcak su yok. “Bekâr evlerinde” kalmalarına rağmen arkadaşların çoğu evliymiş. İstanbul'a bir iş bulma umuduyla gelmişler. Çoğunluğu mevsimlik ve yevmiyeci olarak çalışıyor. Yaşadıkları sorunlardan bahsediyoruz. Grev, AKP, zamlar hakkında birçok soru ile karşılaşıyoruz. Ana sorunun aslında işçilerin genelinin yaşadığı örgütsüzlük, dağınıklık ve güvensizlik olduğunu söylüyoruz. Mücadele etmeden hiçbir hak elde edilemez!

Çevreden kimsenin onlara ev vermek istemediğini ifade ediyorlar. Haftanın her günü çalıştıklarını, kendilerine ayrıracak hiç zamanları kalmadığını söylüyorlar. Ziyaretine gittiğimiz tersane işçilerinin durumları İngiltere'deki bekâr odalarına benziyor. Fakat arada yüzyıllık bir zaman farkı var.

Modern gemiler ve lüks konutlar işçilerin alinteriyle inşa ediliyor. Fakat hiçbir işçi oralarda yaşamıyor, ikamet etmiyor. Temiz, rahat ve insanca yaşam ve çalışma alanlarına ancak kapitalizme karşı mücadele verdiğimizde ulaşabiliriz. Bizler arkadaşlarımızı ortak mekânlarımız olan mücadele mekânlarımıza davet ettik. Aydınli'daki ÜİD-DER temsilciliğimize, yaptığımız etkinliklere ve verdiğimiz mücadeleye davet ettik. Biliyoruz ki işçilerin tek kurtuluş yolu birleşip mücadele etmekten geçiyor.

Birleşen işçiler yenilmezler! ■

Sendikana Sahip Çık, Denetle!

■ Kartal'dan bir grup tekstil işçisi

Bizler iplik fabrikasında çalışan bir grup işçiyiz. Dikiş, nakış, dantel ve örme iplikleri üretilen fabrikada yıllardır binlerce işçi çok düşük ücretlerle çalıştırılıyor. En eski işçilerin ücretleri bile açlık sınırını geçmiyor. Üstelik ödemeler her ay geciktiriliyor ve işçilere bir açıklama bile yapılmıyor. Çoğumuz aylıklarımızı alır almaz kira ve borçları kapatmak için hesaplar yapıyoruz ama nafiye. Ev kirasını bile karşılamıyor ücretlerimiz.

Bu duruma yıllardır anlamlı bir itiraz yükselmemiş. Çünkü fabrikanın kapatılacağı ve herkesin işsiz kalacağı dedikoduları eksik edilmemiş. Fabrikanın kapanacağını ve işsiz kalacağını düşünen işçiler “en azından şimdilik bir işimiz var” diyerek her uygulamaya boyun eğmiş.

800'e yakın sendikali işçinin olduğu bir fabrikada böyle sorunların yaşanmasının çok vahim olduğunu düşünüyoruz. Sendikamızın harekete geçmesini ve militan bir şekilde haklarımızın savunucusu olmasını istiyor-

sak, üyeliklerimiz sadece kâğıt üzerinde kalmamalı. Sendikamıza sahip çıkarak ve onu denetleyerek gerçek işlevini yerine getirmesini sağladan, işyerinde hiçbir sorunumuzu çözemeyiz. ■

Durmadan Çalışıyoruz

■ Ankara Sincan'dan bir işçi

Ben büyük bir matbaada işçiyim. Çalıştığım işyeri, diğer arkadaşların deyimiyle “devletten bile daha sağlam”. Ayın 1'i olduğunda maaşımız eksiksiz cebimizde, 15'inde ise istersek avans da alabiliyoruz. Bu taraftan bakıldığında her şey güzel görünüyor. Ama gelin bir de diğer taraftan bakalım.

Biz şu anda 12'şer saatten iki vardiya çalışıyoruz. Daha doğrusu şöyle açıklayayım. Önceden vardiyalı çalışmıyorduk ve mevcut işçiler ikiye bölünüp vardiya sistemi kuruldu. Yani üretim iki katına çıktı. Bir de baskı bölümünde çalışanlar var. Onlar neredeyse hiç durmuyorlar. Ne çay molaları var ne yemek molaları. Yemeğe de çaya da sırayla gidip makinenin başına geçiyorlar. Durmuyorlar çünkü eğer makine durursa kâğıt firesi çoğalacak. Yani anlayacağımız, hiç durmadan 12 saat boyunca, “devletten sağlam” patronumuz ihalelerini yetiştirsin de daha çok kâr etsin, sonra da azıcık ucundan bize koklatsın diye çırpınıp duruyoruz.

Bu sömürünün çözümü ise ortadadır. İşçilerin işçi olduklarının farkına varmaları ve örgütlü mücadelesidir. ■

İşçi Dayanışması Bültenimiz

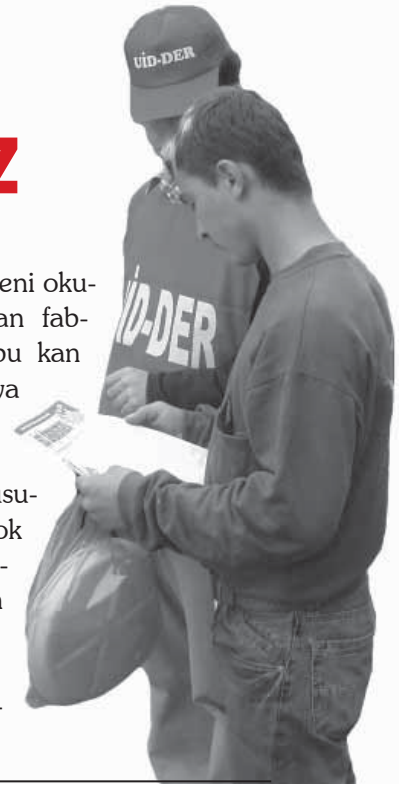
■ Gebze Hasköy Sanayi Sitesinden bir metal işçisi

Merhaba dostlar. Ben sizlerle derneğimizin bülteni hakkındaki düşüncelerimi paylaşacağım. Bülteni ilk gördüğümde gözlerime inanmamıştım, çok güzeldi görüntüsü. Bu bile beni mutlu etmeye yetmişti. Aylık yayınlanan bültenimiz vasıtasıyla çalıştığım bölgedeki ve çevremdeki işçilere, daha rahat ve daha net bir şekilde derneğimizi anlatma fırsatı buldum. Sayfaları her çevirdiklerinde çevrelerindeki fabrikalardan, kendileri gibi işçilerden ne kadar bihaber yaşadıklarını fark ettirdi onlara bülten. Hatta benimle çalışan emekli bir abi, mahallesindeki ve direnişteki eski iş arkadaşlarını görmüştü bültende. Bülten katkılarını olan herkesi tebrik etti.

Yayının sürekliliği ilişkilerin gelişmesine de ger-

çekten muazzam katkıda bulunuyor. Bülteni okuyan işçiler, sadece çevrelerinde bulunan fabrikalarda değil tüm dünyada işçilerin bu kanemici sömürü düzenine baş kaldırmaya başladığını görüyorlar. Sadece futbol konuşan işçilerin, bülteni okuduktan sonraki iki gün boyunca sendikalaşma konusunu konuştuklarına tanık oldum. Ortam çok müsait, yeter ki onları gerçekten ilgilendiren konular açılsın. İnanıyorum ki bir gün tüm işçiler güçlerinin farkına varacak ve aynı safta birleşeceklerdir.

Emeği geçen bütün cesur sınıf kardeşlerime çok teşekkür ediyorum. ■

Engellilere Engel!

■ Ankara Tuzluca'yır'dan UİD-DER üyesi işsiz bir işçi

Ben görme engelli, işsiz bir işçiyim. Diğer işçi ve emekçiler gibi gitgide büyüyen işsizler ordusunda yer alan engelli işçiler, iş bulma sıkıntısını daha da fazla yaşamaktalar. Geçtiğimiz günlerde yürürlüğe giren İstihdam Paketine göre, engelli işçilerin iş bulmalarına daha da engeller konulmaktadır. İş bulma umutları yeni yasayla sifıra indirilmektedir. Özel sektörde daha önce işçi sayısının yüzde 6 oranında özürlü çalıştırma şartı, yüzde 3'e indirildi. İşverenler, 50 veya daha fazla işçi çalıştırdıkları işyerlerinde yüzde 3 özürlü, kamu işyerlerinde ise yüzde 4 özürlü işçiyi, meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştıracaklar.

Günümüzdeki engelli hakları da yine geçmişte engelli sınıf kardeşlerimizin mücadeleleri sonucunda elde edilmiştir. Ancak engellilik halinin yüzde 40 olması ve bunu da bir raporla ispat etme zorunluluğu, engelli insanların önüne yine engeller çıkartmaktadır. Burjuvazinin bu haklara koyduğu engeller de İstihdam Paketiyle sınırlı değildir. Aynı zamanda sakatlık raporu alıp bu haklardan yararlanma umudu içindeki engelliler, prosedürler yığını içinde boğulup kalırlar. Her şeye karşın bu rapora sahip olursa da ve engelsiz bir işçiye göre emeklilik prim gün sayısı daha düşük olsa da, engelli işçi bir iş bulup çalışamaz.

Dahası, bu kokuşmuş sistemde engelli işçilerin yaşadıkları sorunlar sadece işsizlikle sınırlı kalmamaktadır. İşsiz bırakılan engelli insanlar "yarım", "eksik" vb. gibi niteliklemelemlerle küçük-burjuva acıma duygularına maruz kalmakta ve kendilerine uygun çeşitli işlerde çalışabilecekleri halde ancak başkalarının yardımları ile hayatlarını sürdürebilecekleri yaşam koşullarına itilmektedirler. İşte bundan dolayı kapitalist üretim ilişkileri değişmedikçe ne engelli işçiler kendilerini içine hapsettikleri dünyadan çıkabilir, ne de engellerini kabul edip özür durumlarına göre yapabilecekleri bir iş bulma şansı elde edebilirler. Sadece her şeyin insanlık adına üretildiği bir toplumda engelli de olursa iş bulmak veya burjuva-

zinin zihinlerde yarattığı engelleri aşmak mümkün olacaktır.

Örgütlü mücadele içerisinde olan engelli bir işçi olarak farkındayım ki, kapitalizmin işçi sınıfı üzerindeki zulümleri tüm işçiler üzerinde aynı olmaktadır. İster sağlıklı bir işçi, ister engelli bir işçi olunsun işçi sınıfının safındaki her birey kapitalizmin çelişik ve ikiyüzlü doğasında yaşamını sürdürmektedir. İşte bundan dolayı, işçi sınıfının örgütsüzlüğünden güç alan burjuvazinin tüm engellerine, "engellerimize" rağmen karşı koyacağız. Mücadelemizde engel tanımayacağız!

Çolakoğlu'nda İş Cinayeti

■ Gebze'den bir metal işçisi

Gebze'ye bağlı Dilovası'nda faaliyet gösteren Çolakoğlu demir çelik fabrikasının şantiyesinde vincin düşmesi sonucu 2 işçi yaşamını yitirdi. 27 Haziran sabahı saat 11.00 sıralarında yaşanan bu iş cinayeti, Çolakoğlu'nun yaptırdığı iskele inşaatında meydana geldi. Ölen işçiler kardeştiler. Kardeşlerden biri vincin başına düşmesiyle başı koparak olay yerinde yaşamını yitirdi. Diğer kardeş ise ambulansla hastaneye götürülürken yolda yaşamını yitirdi. Olay sonrası fabrikada üretime ara verilerek savcının gelmesi beklendi.

Ölen işçilerin hangi firma adına çalıştıkları veya sigortalarının olup olmadığı bile belli değil. Hem fabrika müdürü hem de taşeron şirketin personel müdürü işçilerin hangi firmaya bağlı çalıştıklarını bilmediklerini söylüyorlar. Daha önce Birleşik Metal-İş sendikasının örgütlü olduğu fabrikaya işverenin desteğiyle Türk-Metal sendikası sokulmuş ve Birleşik Metal-İş sendikasının yetkisi düşürülmüştü.

Son günlerde giderek daha da yoğunlaşan iş cinayetlerinde işçi kardeşlerimizi kaybetmeye devam ediyoruz. Patronların dizginsiz kâr hırsı yüzünden biz işçiler canımızı vermeye devam ediyoruz. Peki, bu yaşananlara ne zaman dur diyeceğiz? Bir şeyler yapmak için, cinayetlere dur demek için sıranın bize gelmesini mi bekleyeceğiz? ■

Dünya Yerinden Oynar İşçiler Birlik Olsa!

■ Hadımköy'den bir fabrika işçisi

Kapitalizm insanları her geçen gün açlığa sefalete sürüklerken, zengin parabalaları ise milyar dolarlarını sürekli artırıyor. Evet dostlar, ben de bir fabrika işçisiyim. Her geçen gün elimizden bir hakkımız alınıyor. Bizden önceki işçi kuşaklarının mücadele ederek aldıkları hakları, bizim örgütsüzlüğümüz ve sessiz kalışımız yüzünden patronlar bir bir elimizden alıyorlar. Fabrika ve iş hayatına başlatalı henüz iki yıl olmasına rağmen bu süre zarfında çok şeyleri yaşayarak öğrendim. İnsanlar her türlü çileyi, parasızlığı ve yabancılaşmayı bir arada yaşıyor.

Fabrikamız vardiyalı olup (yaşadığımız şu sistemde olmayan yok zaten) her türlü zorbalığı ve sömürüyü içinde barındırıyor.

Fabrikamız tam bir askeri disiplin düzeninde çalıştırılıp, işçilere tek tip elbise giydiriliyor. Tabii kıdem arttıkça forma rengi de çamaşır suyuna değmiş gibi değişiyor. Bunun yanı sıra beraber çalıştığım arkadaşınla konuşmak yasak, yan yana gelmek yasak. Saç sakala özen gösterilecek, ta-

kı, kolye vs. takılmayacak, tuvalete gitmek için izin istenecek, en ufak bir hak aramaya kalkılmayacak, yemek yerken bayan arkadaşlarla yan yana oturulmayacak gibi bir sürü saçma sapan uygulama...

Vardiyalı çalışma; uyku ve beslenme bozukluğu yaratması gibi olumsuzluklarının yanı sıra sosyal hayattan da kopmamıza sebep oluyor. Dostlarımızla bir araya gelebilmek, etkinliklere katılabilmek, futbol maçları düzenlemek gibi faaliyetleri biz vardiyalı fabrika işçileri uykularımızdan kısararak yapmaya çalışıyoruz.

Biz işçiler çalıştığımızın karşılığını alamamanın yanında ücretlerimizi neredeyse bir ay gecikmeli alıyoruz. Geç verilen ücretler patronun parasına para katarken bizler ücretimizi gününde alamamanın verdiği sıkıntılarla boğuşuyoruz. Ev kiralari, faturalar, mutfak masrafı derken aldığımız para aynı gün elimize verildiği gibi geri alınıyor.

Sömürünün had safhaya ulaştığı bu sistemde bizler üç beş kuruş daha fazla para istemekle yetinmemeliyiz. Hayatı biz yaratıyorsak, üretimi biz yapıyorsak, yöneten de biz olmalıyız. Bunu yapabileceğimizin farkına varmalıyız. Patronlar sınıfının iktidarına son verip eşitlikçi bir sistemi kurmalıyız. Eğer biz bunların farkına varırsak o bir avuç patronlar sınıfını tükürüğümüzle boğarız. Dünya Yerinden Oynar İşçiler Birlik Olsa! ■

Örgütlü ve Bilinçli Olunca Bizi Kandıramıyorlar

■ Esenler'den bir kadın tekstil işçisi

Ben 2 bin işçinin bulunduğu sendikali bir yerde çalışıyorum. Bir süre önce beni bir yılım dolmadan yani kıdem ve ihbar tazminatımı ödemedenden işten çıkarmak istediler. Bunu kabul etmeyince de bana zorla ihtar vermeye çalıştılar. İşveren temsilcileri ihtarnameyi imzalatabilmek için "korkma seni işten çıkartmayacağız, bu sadece prosedür gereği" diyerek beni kandırmaya çalıştılar. Fakat bunu başaramadılar, çünkü ben ÜİD-DER'li bir işçiyim ve ÜİD-DER'de yapılan etkinliklerde ve seminerlerde haklarımı öğrenmişim. Bana sadece prosedür gereği dediklerinde "ben bunun ne demek olduğunu çok iyi biliyorum, açıklamanıza gerek yok, imzalamıyorum" dediğimde çok şaşırdılar. Çünkü onlar biz işçileri aptal zannediyorlar ama biz aptal değiliz. Sadece haklarımızı bilmiyoruz, öğrenebiliriz. Ben ÜİD-DER'de haklarımı öğrendiğim için, patrona haklı bir işten çıkarma nedeni olmadığını, deneme süremi aylar önce dolduğunu ve bir yılımın dolmasına bir ay kala beni işten çıkaramayacağını, çıkarırsa dava açacağımı söyledim.

İşe iade davasını kazanacağımı biliyorum, çünkü onlar kötü niyetliydi ve yaptıkları bunu ortaya koyuyordu. Sonra sendika temsilcileriyle görüşüp bana sahip çıkmaları gerektiğini, bizlerin bunun için sendikali olduğumuzu söyledim. Bunun üzerine sendika da araya girdi. Sonuç olarak beni şimdilik çıkaramadılar. Bir taraftan da kendim çıkayım diye yapmadıklarını bırakmıyorlar. Ben pes etmiyo-

rum çünkü oradaki işçi arkadaşlarıma davranışlarımla ve almış olduğum tutumla örnek olmaya çalışıyorum.

Biraz da olsa faydam oldu oradaki arkadaşlarıma, benimle birlikte çalışan iki üç arkadaşımın daha ihtarı var ama çağırıp da imzalatabiliyorlar.

Bunların hepsi ÜİD-DER varolduğu için oldu. Ben de kuzu kuzu hiçbir hak talep etmeden sessizce çıkıp gidecektim, belki aylarca işsiz kalacak ve bir sürü sorun yaşayacaktım. Şu an hâlâ çalışıyorum ve iş arkadaşlarım, sendika bürokratları ve işverenler hayretler içinde beni izliyor. Yani ÜİD-DER'in bizlere neler katabileceğini.

Dostlar görüyoruz ki biz örgütlü ve bilinçli olunca bizi kandıramıyorlar. ■

Mücadeleci Bir İşçi Önderi: Kemal Türkler

Kemal Türkler'in katledilmesinin üzerinden 28 yıl geçti. Onun yaşamı direnişler, grevler ve mücadeleyle doluydu. Böylesi mücadeleci işçi önderlerinin hatırlanması ve yaşamlarından dersler çıkarılması, bugünün genç işçi kuşağı için önem taşıyor.

Düzene bir tehdit olarak görüldüğü için 22 Temmuz 1980'de sermayenin paramiliter güçleri tarafından katledilmişti Kemal Türkler. İşçi önderlerini katleden devlet destekli faşist güçler, sınıf mücadelesine büyük darbe vurmaya planlamışlardı. Onun katledilişi, aynı zamanda 12 Eylül faşist darbesinin hazırlık evresinin de son aşaması idi. Yüz binlerce işçinin katılımıyla yapılan Kemal Türkler'in cenaze töreni, darbe öncesi işçilerin gerçekleştirdiği son kitlesel büyük yürüyüş oldu.

Türkler'in katledilişinin hesabı hâlâ sorulabilmiş değil, burjuva devletin adalet çarkları suçluları cezalandırmak için dönmüyor. Kemal Türkler'in esas katili elbette ki burjuva düzendir ve nihai hesap ondan sorulmalıdır. Bu hesabı soracak olan ise devrimci işçi sınıfıdır.

* * *

Kemal Türkler'i daha yakından tanımak için eşi Sebahat Türkler ile sohbet ettik. Kemal Türkler'in yaşamı, mücadelesi, kişiliği hakkında birçok anıyı Sebahat abladan dinledik. Sebahat Türkler sınıf mücadelesinin yükseldiği zorlu dönemlerin ve verilen kayıpların canlı tanıklarından biri. O, Kemal Türkler'i her andığında "başka türlü bir insandı" diyor.

1926'da dünyaya gözlerini açan Türkler, 1947'de Hukuk Fakültesine kaydoldu, aynı yıl Bakırköy'de kurulu olan Emayetaş fabrikasında işçi olarak çalışmaya başladı. Ekonomik güçlükler nedeniyle okulu bırakmak zorunda ka-

lan Kemal Türkler, 1951'de Maden-İş sendikasına üye olarak sendikal örgütlenme içinde yerini aldı. 1954'te Maden-İş sendikası genel başkanlığına getirilen Kemal Türkler, sınıf içerisinde örgütlenme çalışmalarına hız vererek Maden-İş'in örgütlülüğünün tüm ülkeye yayılmasında önemli bir rol oynadı.

1961 Anayasasının kısmi düzeyde de olsa sendikaların önünü açmasıyla Kemal Türkler çalışmalarını daha da yoğunlaştırdı. Onun önderliğindeki Maden-İş Sendikası, örgütlenme çalışmalarının bir sonucu olarak Türk-İş içinde öne çıkmaya başladı. Türkler 13 Şubat 1961'de Türkiye İşçi Partisinin kuruluşunda yer aldı ve genel başkan yardımcısı oldu.

Kavel işçilerinin 1963'te başlatmış olduğu direniş sırasında işçilerin başında olan Türkler, Singer işçilerinin 1969 yılındaki grevi nedeniyle tutuklanacaktı. Kemal Türkler, bu yıllarda Türk-İş yönetiminin grevlere karşı takındığı patron yanlısı tavrı ve sendikal anlayışı eleştiriyordu. Türk-İş Paşabahçe grevini desteklemeyerek işçileri yalnız bırakmıştı. Bunun üzerine Kemal Türkler daha mücadeleci bir sendikal anlayışı savunan diğer arkadaşlarıyla birlikte Türk-İş'ten koparak yeni bir sendikal birlik oluşturma sürecini hızlandıracaktı. 13 Şubat 1967'de, Rıza Kuas, Mehmet Alpdünder, Kemal Nebioğlu ve İbrahim Güzelce ile birlikte Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun (DİSK) kurulmasına öncülük etti.

Mücadeleci sınıf sendikacılığı anlayışını yükselten DİSK, hem burjuvaziyi hem de işbirlikçi Türk-İş yönetimini ürkütmüştü. Bu nedenle DİSK kapatılmak istendi. Ancak işçi sınıfının 15-16 Haziran direnişiyile DİSK'i sahiplenmesi, sendikanın kapatılmasını engellemişti. Ne var ki, direnişten kısa bir süre sonra Kemal Türkler tutuklanacaktı.

En militan, en coşkulu ve aktif dönemi gören Sebahat Türkler, yaşadığımız dönemin durgunluğunun da atlatılacağına yürekten inanıyor. Geçmiş yıllarda sendikaların, örneğin DİSK'in canlı yerler olduğunu, kapılarının gece yarısına dek açık olduğunu söylüyor. İşçilerin sendikacılarla konuştuğu, toplantı ve eğitimlerin yapıldığı, yeni örgütlenme ve sorunların konuşulduğu kurumlar olduğunu belirtiyor.

50 yıldan beri kutlanamayan ve işçi sınıfına unutturulmak istenen 1 Mayıs'ın 1976 yılında açık alanda kitlesel olarak kutlanmasında, o dönemde DİSK'in Genel Başkanı olan Kemal Türkler'in de önemli bir rolü oldu. Yüz binlerin katıldığı 1977 1 Mayıs'ında da DİSK'in Genel Başkanlığını sürdüren Kemal Türkler, o yılın sonunda yapılan DİSK genel kurulunda genel başkanlığa seçilemedi. Fakat Türkler, Maden-İş sendikasının genel başkanı olarak çalışmalarını sürdürecekti. Maden-İş'in 19 Aralık 1979'daki genel kurulunda Enternasyonal Marşı söylendiği gerekçesiyle 1980 yılının Ocak ayında sıkıyönetim mahkemesi tarafından tutuklanacak, 1 ay sonra da tahliye edilecekti. Ancak yükselen devrimci işçi hareketini bastırmak isteyen patronlar sınıfı, işçi sınıfının bu çalışkan, dürüst ve mücadeleci önderini katletti.

Sebahat Türkler, Kemal Türkler'in "daima işçilerle iç içe" olduğunu dile getiriyor. Sohbetimiz esnasında gözümüz odasındaki işçi fotoğraflarına takılıyor. Her yanda siyah beyaz, işçi ve Kemal Türkler fotoğrafları... Birbirini tamamlayan kareler ortasında Sebahat Türkler, "sadece işyerlerinde değil, sokakta, alışverişte, sahilde, her yerde etrafımızı işçiler sarardı. İşçilerle çalışıyor, onlarla birlikteyken çok mutlu oluyordu" diyor. İşçilerin güvendiği, her daim yanında oldukları önderleri, bugünün sendikacılarına hiç benzemiyordu. Koltuklardan kalkmadan, mücadeleye girmeden, sınıfın güvenini kazanmadan işçi önderi haline gelinmiyor.

Sebahat Türkler, Kemal Türkler'den bahsederken "hiç gösteriş düşkünü olmadı, iki buçuk yıl boyunca sendikadan tek kuruş para da almadı" diyor. Para ve mevki kaygısı olmayan Kemal Türkler, yaşamı boyunca sınıfın çıkarlarını koruma ve mücadelesini yükseltme uğraşında oldu.

Sebahat Türkler kendisi gibi, Kemal Türkler'in de yoksul bir aile çocuğu olduğunu söylüyor. Dikkatimizi albümdeki farklı Kemal Türkler fotoğrafları çekiyor. Bir fotoğrafta Kemal Türkler elinde orak ile ekin biçiyor, diğerinde inşaat işçileriyle duvar örüyor, mitingde, grevde konuşma yapıyor. Sebahat abla, şimdiki Gönen tesislerine ait fotoğrafları gösteriyor ve ekliyor: "167 liraya Gönen alındı. Biliyor musunuz 22,5 yıllık evlilik hayatımızda çok nadir tatil yaptığımızı hatırlıyorum. Toplu sözleşmelerde işçilerin tatil yapmasını

savunurken kendisi neredeyse hiç tatil yapmıyordu."

Evde de çok "çalışkan bir insan" olduğunu söylüyor Sebahat Türkler: "Terzilik bilir, evin her yanını kendisi tamir ederdi. Birçok kez eve döndüğünde ceketinin olmadığını fark ederdim. Meğer ceketleri kimi işçilere veriyormuş. Döndüğünde yeni bir ceket dikmek için terzi masasında görürdüm onu. Düzenli bir insandı. Asla bağırılmazdı. Çevresinde çok saygı uyandırırdı."

Sebahat Türkler hâlâ sendikaları düzenli ziyaret ediyor. İşçi hareketinin içinde bulunduğu durumu kabullenemiyor. En militan, en coşkulu ve aktif dönemi gören Sebahat Türkler, yaşadığımız dönemin durgunluğunun da atlatılacağına yürekten inanıyor. Geçmiş yıllarda sendikaların, örneğin DİSK'in canlı yerler olduğunu, kapılarının gece yarısına dek açık olduğunu söylüyor. İşçilerin sendikacılarla konuştuğu, toplantı ve eğitimlerin yapıldığı, yeni örgütlenme ve sorunların konuşulduğu kurumlar olduğunu belirtiyor.

Sebahat Türkler DİSK'in kurulduğu gün hazırlanan DİSK amblemini ve kurucuların imzalarını gösteriyor. Türk-İş'in siyaset dışı, sınıflar üstü sendikal anlayışına son verdi Kemal Türkler ve arkadaşları. Mücadeleci bir sendikal anlayışın açtığı yolda işçi sınıfı birçok hak kazandı. Bu mücadeleci anlayış 15-16 Haziran'da kendini göstermiş ve işçi sınıfı sendikasına sahip çıkmıştı. 1 Mayıs, DGM direnişleri ve faşizme karşı verilen mücadelelerde Kemal Türkler daima en önde oldu.

Sohbetimizin bir yerinde Sebahat Türkler'e duvarda duran bir başka fotoğrafı soruyoruz. Elleriyle fotoğraftaki işçileri adeta okşayarak anlatıyor. "Onlar grev oylaması yapan işçilerdir. Kimileri hâlâ buraya gelir, konuşuruz." 1976 yılında çekilmiş bir fotoğraf diyor ve ekliyor: "Şu işçilerin güzelliğine bir bakın!"

Şu işçilerin güzelliğine bir bakın diyor Sebahat Türkler. Yaratan ve üreten işçilerin kir, pas ve ter içindeki yüzleri neşeli ve umutlu... Umut bir kez daha işçide, mücadelede ve devrimde diyerek sohbetimizi bitiriyoruz. ■

Grev İşçi Sınıfının Mücadele Okuludur

Grevler sınıfın özgüvenini tazelediği, dayanışmanın örüldüğü ve kazanma arzusunun perçinlendiği zorlu mücadelelerdir. Yaşanan her grev, işçiler için muazzam bir eğitim ve mücadele okulu olmaya adaydır. Grev, sınıfın üretimden gelen gücünün işçiler tarafından apaçık görüldüğü ve patronlarla doğrudan yüz yüze gelinen bir kavga alanıdır. Bu gücün önemini bilen burjuvazi, grevi işçilerin elini kolunu kavuşturup oturdukları, etkisiz bir araca dönüştürmeye çalışır. Bu duruma düşülmemesi için yakın dönemde yaşanan grevlerdeki kimi eksikliklere geçmiş deneyimler ışığında dikkat çekmek gerekiyor.

Son dönemde yaşanan grevlerin ortak eksikliklerinden biri, greve çıkılmasına rağmen işçilerin hazırlıksız oluşlarıydı. Grev yerlerine yaptığımız ziyaretlerde işçiler, “grev öncesinde bir mücadele fonu, grev komitesi oluşturmuş muydunuz, ailelerinizi greve hazırlamış mıydınız, çevredeki işyerlerinden işçilerle bağ kurmuş muydunuz” gibi sorulara, sanki ilk kez duyuyormuşçasına “hayır” yanıtını veriyorlardı. Oysa bilindiği gibi hazırlıksız mücadeleye tutuşanlar yenilmeye mahkûmdurlar. Bu dersi çok iyi bilen burjuvazi, başlayan grevden işçilerin kazançlı çıkması ve grevin dalga dalga tüm işçi sınıfını etkilemesini engellemek için türlü önlemler almaya başlar. Düzen, yasalarıyla greve engeller koyar. Polis, faşist çeteler ve grev kırıncıları eliyle, grev baltalanmaya çalışılır. Burjuva medya işçilerin taleplerini çarpıtarak, grevin toplum nezdinde destek görmesine engel olacak yayınlar yapar. Yaşadığımız son örneklerde de grevci işçiler bu çarpıtma, saldırı ve engellemelerle defalarca karşı karşıya geldiler.

Birçok grevin ortak eksiklerinden biri de grev kırıncılarına engel olunamamasıdır. Yasaların grev kırıncılığına çanak tutması patronların elini kuvvetlendirmektedir. Taşeron ve kapsam dışı çalıştırmalar ile grev kırıncılar korunmaktadır. Kimi işyerlerinde işçilerin bir kısmı greve katılmamaktadır. Tüm bunlar sonucunda grevin etkisi zayıflamakta ve tam bir başarı sağlanamamaktadır. Kimi işyerlerinde makineler grev öncesinde alınıp taşınmakta, işçiler boş bina önünde beklemeye mahkûm edilmektedirler. Grev kırıncılara karşı her yoldan mücadele etmek işçilerin en meşru hakkıdır.

Fakat “yasalara riayet etmek” adına işçilerin eli kolu bağlanmakta, üretim sürmekte, grev sürüncemeye bırakılmaktadır.

Grevler sınıfın özgüven kazandığı mücadele dönemleridir. İşçilerin yaşadığı yalnızlık hissi daha grevin ilk günü yok olmaya başlar. Grev öncelikle “bu işyerinde bir şey olmaz” anlayışını taşıyan işçilerin bu türden olumsuz fikirlerini yok eder. Yıllardır birlikte çalışan işçilerin kaynaşmasını sağlar. Grev öncesindeki rekabet, bencillik ve neme lazımcılık, yerini kolektif bir mücadele ruhuna bırakır. Grev sınıfın sorunlarının ortak, mücadelesinin bir olduğunu ortaya çıkarır. Ancak bu olumlu havanın korunması için, güçlü bir dayanışma ağının örülmesi, işçilerin her türlü zorluğa hazırlıklı olmaları yönünde eğitilmeleri ve grevdeki tüm işçilerin iyi bir işbölümü temelinde örgütlenmiş olmaları gerekir. Kuşkusuz bunu ilk elden yapması gereken sendikalardır. Ne var ki sendika ve konfederasyonların başına çöreklenmiş bürokratlar, bırakalım grevi ilerletmeyi, çoğu zaman işçilere köstek olmaktadır. Aynı sendikaya bağlı farklı işyerlerinden dahi grev yerine ziyaretler örgütlenmemektedir. Üstelik sendikacıların kontrolü dışında yapılan işçi ziyaretleri bürokratlar tarafından engellenmeye çalışılmaktadır.

Grev yerlerine yaptığımız ziyaretlerde kimi kez grev pankartının asılması dışında hiçbir hazırlığın yapılmadığını görüyoruz. Grevlerin en önemli simgelerinden olan grev çadırları, patronların ve kolluk kuvvetlerinin baskı ve engellemelerine boyun eğilerek kurulmuyor. Çoğu kez grev yerine gözcülerden başka işçi gelmediği gibi, onlar da sürekli yerlerinde bulunmuyorlar. Grevin nedenlerini, taleplerini dile getiren panolar ve dövizler hazırlanmıyor. Grev yerinde geçirilen zamanda eğitsel çalışmalar, okumalar, tartışmalar yapılmıyor. Grevci işçilere sendika kasasından ödenmesi gereken ödenekler verilmiyor.

Sınıfımızın geçmişte başarıyla gerçekleştirdiği grev mücadeleleri bizlere örnek olmalıdır. Grevin yasak olduğu dönemde gerçekleşen Kavel grevi bu yasağı paramparça etmiştir. Başarının arkasında işçilerin ve sendikaların kararlı, haklı ve meşru mücadele anlayışı vardı. Kozlu ve Zonguldak madencilerinin grevleri kentin tüm işçilerini sarmış, grev şehrin bütününe sıçramıştı.

Nice grevde grev kırıncılar ve greve saldıran faşistler dövülüp dışarı atılmışlardı. DGM'lere, faşizme karşı siyasi grevler örgütlenmişti. Grevlerin başarıya ulaşmasının yolu bellidir: greve sıkı bir şekilde hazırlanmak, toplumsal destek kazanmak ve grev kırıncılığına izin vermemek. Bizler kendi gücümüze güvenmeli ve mücadele araçlarımıza dört elle sahip çıkmalıyız. ■

